Luxembourg, 19. oktober 2023

PRESSEMELDING 06/2023

Dom i sak E-12/22 *Dr Maximillian Maier*

DIREKTIV 98/5/EF UTELUKKER ET GENERELT FORBUD FOR EN EUROPEISK ADVOKAT TIL Å OPPTRE SOM RETTSHJELPER, FORSVARER ELLER OFFENTLIG OPPNEVNT FORSVARER

EFTA-domstolen ga i dag en rådgivende uttalelse som svar på spørsmål forelagt av Liechtensteins forvaltningsdomstol (*Verwaltungsgerichtshof des Fürstentums Liechtenstein*) om tolkningen av Europaparlaments- og rådsdirektiv 98/5/EF om lettelse av adgangen til å utøve advokatyrket på permanent grunnlag i en annen medlemsstat enn staten der den faglige kvalifikasjonen er ervervet ("direktivet").

Hovedsaken gjelder Dr. Maiers advokatpraksis, en østerisk statsborger, bosatt i Østerrike med advokatkontor i Østerrike og Liechtenstein. Den liechtensteinske advokatforeningen registrerte Dr. Maier i deres register over etablerte europeiske advokater i Liechtenstein.

Etter en uenighet mellom Dr. Maier og den liechtensteinske advokatforeningen, spesielt om Maier var autorisert til å overta oppdrag fra andre liechtensteinske advokater i kontekst av fri rettshjelp, fattet Advokatforeningen et vedtak etter den liechtensteinske advokatloven artikkel 63(2)(c) om at Maier som en europeisk advokat ikke er autorisert til å påta seg oppdrag som rettshjelpsadvokat eller å overta slike oppdrag. Etter den liechtensteinske advokatloven artikkel 63(2)(c) er en europeisk advokat ikke autorisert til å bli utnevnt til rettshjelpsadvokat eller offentlig oppnevnt forsvarer (*Verfahrenshilfe-Rechtsanwalt, Verfahrenshilfe-Verteidiger* eller *Amtsverteidiger*). Forbudet mot å overta oppdrag som rettshjelpsadvokat fra andre advokater var begrunnet i at det var nødvendig å forhindre omgåelse av forbudet i den nevnte liechtensteinske advokatloven artikkel 63(2)(c).

Dr. Maier påklaget vedtaket til den liechtensteinske regjering, som avviste klagen. Dr. Maier brakte deretter saken inn for den liechtensteinske forvaltningsdomstolen, som anmodet EFTA-domstolen om en rådgivende uttalelse.

EFTA-domstolen fant at en nasjonal bestemmelse som er mer omfattende enn de uttømmende unntakene i direktivets artikkel 5(2) og 5(3) og forbyr europeiske advokater fra å påta seg rettshjelpsoppdrag, er i strid med direktivet. Etter direktivets artikkel 5(1) kan en EØS-stat gjøre enkelte unntak fra en europeiske advokaters rett til å utøve den samme yrkesvirksomhet under hjemstatens yrkestittel som en advokat som praktiserer under den aktuelle yrkestittelen i vertsstaten i de tilfellene som er angitt i direktivets artikkel 5(2) og 5(3). Etter artikkel 5(2) kan en EØS-stat utelukke utferdigelse av rettslige dokumenter som gir myndighet til å forvalte dødsbo eller som gjelder stiftelse eller overdragelse av rettigheter til fast eiendom fra de aktiviteter en europeisk advokat har rett til å utøve. Etter artikkel 5(3) kan en EØS-stat kreve at advokater som praktiserer under hjemstatens yrkestittel, skal opptre sammen med en advokat som praktiserer ved den aktuelle rettsmyndigheten i forbindelse med representasjon eller forsvar av en klient ved rettergang, forutsatt at vertsstatens lovgivning forbeholder slik virksomhet for advokater som praktiserer under denne statens yrkestittel.

EFTA-domstolen bemerket at artikkel 63 i den liechtensteinske advokatloven inneholdt et unntak tilsvarende unntaket i direktivets artikkel 5(3). Imidlertid samsvarer ikke unntaket i den

liechtensteinske advokatloven artikkel 63(2)(c) med noen av unntakene i direktivets artikkel 5(2) eller (3), og forhindrer uten unntak europeiske advokater fra å bli oppnevnt til rettshjelpsadvokat.

EFTA-domstolens kom til at svaret på det forelagte spørsmålet må værer at direktivet må tolkes slik at det utelukker en nasjonal bestemmelse som forbyr advokater som på en permanent basis praktiserer under hjemstatstittelen i en annen vertsstat enn staten hvor advokaten ervervet sine faglige kvalifikasjoner fra å bli oppnevnt som rettshjelpsadvokat og offentlig oppnevnt forsvarer (*Verfahrenshilfe-Rechtsanwalt*, *Verfahrenshilfe-Verteidiger* eller *Amtsverteidiger*), og dermed går lengre enn unntakene angitt i direktivets artikkel 5(2) og 5(3).

Avgjørelsen er tilgjengelig i fulltekst på EFTA-domstolens nettside, se www.eftacourt.int.

Denne pressemeldingen er et uoffisielt dokument, og er ikke bindende for EFTA-domstolen.